

ЕТИКА ДЛЯ ВСІХ ПРОФЕСІЙНИХ БУХГАЛТЕРІВ

*Романькова О.М., к.х.н., доцент,
Урайчик К.С.*

Донбаська державна машинобудівна академія

Відмінною ознакою професії бухгалтера є прийняття нею на себе відповідальності діяти в суспільних інтересах. Відповідальність професійного бухгалтера не полягає тільки в тому, щоб задовольняти потреби окремого клієнта або організації, а також існують вимоги та матеріали для застосування професійними бухгалтерами з метою реалізації своєї відповідальності діяти в суспільних інтересах. Професійний бухгалтер повинен дотримуватись фундаментальних принципів, викладених в Міжнародному кодексі етики професійних бухгалтерів (включаючи Міжнародні стандарти незалежності) [1], які розглянуто у таблиці 1.

Таблиця 1 - Фундаментальні принципи професійних бухгалтерів

Принципи	Пояснення
Чесність	професійний бухгалтер має бути відвертим і правдивим у всіх професійних та ділових стосунках.
Об'єктивність	професійний бухгалтер не може ставити під загрозу професійні чи ділові судження через упередженість, конфлікт інтересів або неналежний вплив інших осіб.
Конфіденційність	професійний бухгалтер повинен дотримуватись конфіденційності інформації, отриманої в результаті професійних та ділових відносин.
Професійна поведінка	професійний бухгалтер повинен дотримуватись вимог відповідних законодавчих і нормативних актів та уникати будь-якої поведінки, що може дискредитувати професію.
Професійна компетентність та належна ретельність	професійний бухгалтер повинен досягати та підтримувати такий рівень професійних знань та навичок, який необхідний для забезпечення отримання клієнтом або організацією, компетентної професійної послуги на основі сучасних технічних та професійних стандартів та відповідного законодавства. Також цей принцип означає, що професійний бухгалтер повинен діяти сумлінно та відповідно до застосованих технічних та професійних стандартів.

Професійний бухгалтер повинен дотримуватися кожного з основоположних принципів.

Обставини, за яких працюють професійні бухгалтери, можуть створювати загрози дотримання основоположних принципів. Професійний бухгалтер повинен ідентифікувати загрози дотриманню основоположних принципів. Загрози дотриманню основоположних принципів можуть створюватися різноманітними фактами та обставинами. Неможливо визначити всі ситуації, які створюють загрозу. Також характер завдань та робочих задач може бути різний і, отже, можуть створюватися різні типи загроз. Розуміння фактів й обставин, які можуть поставити під загрозу дотримання основоположних принципів, є обов'язковою передумовою для ідентифікації загроз дотриманню

вимог професійним бухгалтером [1].

Загрози дотриманню основоположних принципів належать до однієї або кількох із категорій наведених в таблиці 2.

Таблиця 2 – Категорії, до яких належать загрози

Категорії	Пояснення
Загроза власного інтересу	загроза того, що фінансові та інші інтереси неналежно впливатимуть на судження чи поведінку професійного бухгалтера.
Загроза власної оцінки	загроза того, що професійний бухгалтер не оцінюватиме належно результати попереднього судження або діяльності, виконаної бухгалтером чи іншою особою фірми бухгалтера, або організації-працедавця, на які бухгалтер буде покладатися при здійсненні судження під час виконання поточної діяльності.
Загроза захисту	загроза того, що професійний бухгалтер відстоюватиме позицію клієнта чи організації-працедавця, настільки, що об'єктивність бухгалтера буде поставлена під загрозу.
Загроза особистих стосунків	загроза того, що внаслідок тривалих або тісних стосунків із клієнтом або організацією-працедавцем професійний бухгалтер буде надто співчувати їх інтересам або надто лояльно ставитися до їх роботи.
Загроза тиску	загроза того, що професійний бухгалтер буде утримуватися від об'єктивних дій через фактичний або передбачуваний тиск, у тому числі через спроби чинити неналежний вплив на бухгалтера.

Одна обставина може створювати кілька загроз, та одна загроза може впливати на дотримання кількох основоположних принципів. Якщо професійний бухгалтер визначає загрозу, то він повинен застосувати застережні заходи для усунення такої загрози. В екстремальних ситуаціях, якщо обставини, що створили загрози, не можна усунути та застережні заходи відсутні, або їх неможливо застосувати для зменшення загроз до прийнятого рівня, професійному бухгалтеру, можливо, доцільно звільнитися з організації [1].

В даний час престиж бухгалтерської професії різко зріс. Підхід і поведінка професійних бухгалтерів при наданні послуг впливають на економічний добробут всієї країни. Отже, професійний бухгалтер повинен дотримуватись основоположних принципів у своїй діяльності, а також повинен вчасно помічати обставини, які можуть створювати загрози та застосовувати застережні заходи, щоб зменшити певну загрозу до прийнятого рівня, а саме: вимоги до освіти, постійне вдосконалення професійних знань, застосування професійних стандартів та контроль якості виконання завдань тощо.

Література:

1. Міжнародний кодекс етики професійних бухгалтерів (включаючи Міжнародні стандарти незалежності), 2018 р. URL: https://mof.gov.ua/storage/files/kodex_et.pdf (дата звернення: 15.10.2021).